

Activiteitenverslag KRAV 20234

In 2024 zijn 6 klachten ontvangen. Er zijn 4 klachten behandeld.

Behandelde klachten

Klacht 1

Het meest bijzondere is dat de klacht gaat over rechtsbijstand verleend in het kader van vreemdelingenbewaring. Dit is pas de tweede klacht die de KRAV in zijn bestaan heeft ontvangen over vreemdelingenbewaring. Bij de beoordeling van de klacht diende mede als richtsnoer de normen die zijn opgenomen in de leidraad "Best Practice Guide Vreemdelingenbewaring. Deze leidraad stamt uit 2008. Het bleek zeer moeilijk om in het bezit te komen van een exemplaar van de leidraad. Deze is niet meer te koop en ook digitaal niet beschikbaar.

De klacht bestaat uit de volgende onderdelen:

- Beklaagde heeft klager niet tijdig geïnformeerd over de uitspraak van 23 november 2022 op diens beroep tegen zijn in bewaringstelling op grond van de Vreemdelingenwet 2000.
- Beklaagde heeft niet gereageerd op de whatsappberichten van klager.

De KRAV vindt de klacht ongegrond. De raad heeft het advies van de KRAV overgenomen.

Klacht 2

De klacht bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Beklaagde heeft verzuimd tijdig beroep in te stellen tegen het besluit om de asielaanvraag van klaagster niet in behandeling te nemen en heeft verzuimd tijdig om een voorlopige voorziening te vragen.
2. Beklaagde heeft niet gereageerd op de e-mail van 18 november 2023 van het COA waarmee werd aangegeven waarom klaagster niet op de afspraak van 17 november 2023 is verschenen en werd verzocht om een nieuwe afspraak in te plannen.
3. Beklaagde heeft klaagster niet geïnformeerd over het te laat indienen van het beroep en het verzoek voorlopige voorziening. Pas nadat klaagster hier tijdens het gesprek op 11 december 2023 over begon, gaf beklagde dit toe. Ook heeft ze hiervoor geen excuus aangeboden en niet gewezen op hetgeen klaagster hiertegen kan ondernemen.
4. Beklaagde heeft het beroep en verzoek voorlopige voorziening ingetrokken zonder instemming van klaagster.

Ad 1)

Niet in het geding is dat beklagde heeft verzuimd tijdig namens klaagster beroep in te stellen tegen het besluit van de IND om de aanvraag verblijfsvergunning asiel van klaagster niet in behandeling te nemen. Ook is er verzuimd tijdig een connex verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen.

Ter zitting heeft beklaagde aangegeven dat de te late indiening waarschijnlijk het gevolg was van het feit dat zij niet op kantoor aanwezig was toen de beschikking per fax werd ontvangen. Een kantoorgenoot heeft de beschikking gescand en beklaagde daarvan per e-mail in kennis gesteld. Dit e-mailbericht heeft beklaagde vanwege de grote hoeveelheid e-mailberichten die zij dagelijks ontvangt, over het hoofd gezien. Hierdoor heeft zij geen notitie van de uiterlijke termijn voor het indienen van een beroep en verzoek voorlopige voorziening in de agenda gemaakt. Beklaagde heeft geen secretariële ondersteuning. Niet gebleken is dat beklaagde maatregelen heeft genomen waardoor een dergelijke fout in de toekomst niet meer voor kan komen. De KRAV heeft daar zorg over en is van oordeel dat beklaagde adequate maatregelen dient te treffen om dergelijke fouten in de toekomst te voorkomen.

Ad 2)

Beklaagde heeft ter zitting bevestigd niet gereageerd te hebben op de e-mail die het COA namens klagster op 18 november 2023 heeft gestuurd. Zij heeft de e-mail ter kennisneming aangenomen. In deze e-mail wordt aangegeven waarom klagster niet verschenen is op de afspraak van 17 november 2023 en - indien mogelijk - verzocht om een nieuwe afspraak. Tijdens deze afspraak zouden beklaagde en klagster spreken over het voornemen van de IND om de asielaanvraag niet in behandeling te nemen en de hertegen in te dienen zienswijze. Beklaagde heeft op 20 november 2023 een zienswijze ingediend zonder hierover met klagster te hebben gesproken. De KRAV begrijpt dat beklaagde op deze wijze de termijnen zeker wilde stellen ondanks dat het gesprek niet was doorgegaan. Maar dat neemt niet weg dat ze wel had behoren te reageren op het verzoek om een nieuwe afspraak te maken en naar mogelijkheden had moeten zoeken om het voornemen te bespreken voordat de zienswijze werd ingediend. Zo had zij bijvoorbeeld een nieuwe afspraak kunnen maken en tegelijkertijd vanwege het ongeval om uitstel kunnen vragen voor indiening van de zienswijze.

Ad 3)

Klagster en beklaagde hebben elkaar op 11 december 2023 gesproken. Niet helemaal helder is geworden hoe dat gesprek precies is verlopen en wat er tijdens dat gesprek precies is besproken. In de brief van 11 december 2023, waarin beklaagde hetgeen is besproken bevestigt, meldt zij dat de (geringe) kans van slagen van het beroep is besproken en dat zij het beroep met instemming van klagster gaat intrekken. Volgens beklaagde was het niet nodig om mee te delen dat het beroep en het verzoek voorlopige voorziening te laat waren ingediend omdat beklaagde dit al wist. De KRAV vindt daarom niet dat beklaagde verweten kan worden dat zij de beroepsfout heeft verzwegen of dat zij klagster niet geïnformeerd heeft over de beroepsfout. Wel kan beklaagde verweten worden dat zij geen onomwonden excuus heeft aangeboden en dat zij niet gewezen heeft op de beroepsaansprakelijkheid van beklaagde en de mogelijkheid van het indienen van een klacht bij de Deken van de Orde van Advocaten of de KRAV.

Ad 4)

De lezingen van beklaagde en klagster lopen uiteen over de vraag of klagster tijdens het gesprek op 11 december 2023 heeft ingestemd met de intrekking van het beroep en het verzoek voorlopige voorziening. Beklaagde stelt dat klagster tijdens het gesprek op 11 december 2023 hiermee heeft ingestemd. Klagster bestrijdt dit. De KRAV stelt vast dat beklaagde in de brief van 11 december 2023 hier het volgende over opmerkt: *"het beroep in de Dublinzaak ga ik met uw instemming intrekken omdat*

de kans van slagen nihil is". De KRAV vindt deze communicatie niet helder omdat hieruit niet eenduidig blijkt dat klaagster reeds heeft ingestemd met de intrekking van het beroep of dat er verzocht wordt om hier alsnog mee in te stemmen.

Uit het voorgaande volgt dat de klacht gegrond is, reeds vanwege het feit dat beklaagde heeft nagelaten om tijdig beroep in te stellen en heeft nagelaten om tijdig om een voorlopige voorziening te vragen. De andere delen van de klacht hebben met name betrekking op de wijze van communiceren van beklaagde. De KRAV is van oordeel dat de communicatie van beklaagde te wensen overlaat, zowel met klaagster als met derden, zoals hulpverleners van VWN en medewerkers van het COA.

Maatregel

De KRAV is van oordeel dat klager ernstig is geschaad. Door het verzuim van beklaagde is klaagster de kans ontnomen om haar zaak voor te leggen aan de rechter. Hiermee is klaagsters recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht als bedoeld in artikel 47 van Handvest van de grondrechten van de Europese Unie geschonden.

De KRAV heeft tevens aanleiding om aan te nemen dat er sprake is van een structureel laakbare gedraging. De KRAV verwijst hierbij naar een eerdere klacht waarbij beklaagde heeft verzuimd om beroep in te stellen. In zijn besluit van 29 maart 2023 heeft de Raad deze klacht gegrond verklaard en de maatregel opgelegd van een waarschuwing met de mededeling dat bij herhaling uitsluiting - in enigerlei vorm - kan worden overwogen. Nu er binnen een jaar wederom een klacht is ingediend over het niet tijdig indienen van een beroep en verzoek om een voorlopige voorziening, is de KRAV van oordeel dat de maatregel van een voorwaardelijke tijdelijke uitsluiting voor het verrichten rechtsbijstand in asielzaken gepast is. Daarbij wordt als voorwaarde gesteld dat beklaagde de termijnbewaking op haar kantoor op een zodanige wijze dient te organiseren dat het risico dat beklaagde beroepstermijnen over het hoofd ziet praktisch nihil is. Er dient voldaan te worden aan de navolgende minimumnorm (pagina 56 van de leidraad):

- *Het kantoor heeft duidelijke afspraken over de behandeling van post, fax en e-mail, in het bijzonder over urgente en belangrijke post en termijnen.*
- *De advocaat zorgt voor een systeem van waarneming bij ziekte of andere afwezigheid.*

Mocht er desondanks toch sprake zijn van een beroepsfout dan dient zij hiervoor helder te communiceren en te voldoen aan de navolgende norm (pagina 53 van de leidraad): *"Bij een mogelijke beroepsfout, dient u zo snel mogelijk maatregelen te treffen om de schade te beperken en verdere schade te voorkomen, zoals het aanpassen van een ondeugdelijk gebleken werkafpraak. Verder behoort u uw cliënt onverwijld in een persoonlijk gesprek in kennis te stellen van de mogelijke beroepsfout. Wijs hem daarbij op de gevolgen die een beroepsfout kan hebben, zoals een dreigende ontruiming of uitzetting, en op de mogelijkheid een klacht in te dienen bij de Klachtencommissie Rechtsbijstand Asiel en Vreemdelingenbewaring (KRAV) of bij de plaatselijke Deken van de Orde van Advocaten. Ook informeert u uw cliënt in het gesprek over uw beroepsaansprakelijkheid. Voor verdere bijstand kunt u uw cliënt het best verwijzen naar een andere advocaat (zie ook hoofdstuk 28, Klachten)."*

De KRAV adviseert om beklaagde voor een periode van 6 maanden voorwaardelijk uit te schrijven voor het verrichten van asielrechtsbijstand. De KRAV verwacht dat beklaagde voor 1 oktober 2024 de termijnbewaking en communicatie daarover op orde heeft. Na afloop van deze periode dient beklaagde aan de KRAV te rapporteren welke maatregelen zij getroffen heeft om de voldoen aan de gestelde minimumnormen. Als

zij niet rapport of onvoldoende maatregelen heeft getroffen, zal de KRAV adviseren tot een algehele uitsluiting van 6 maanden.

Het advies is overgenomen door de Raad.

Klacht 3

De KRAV stelt vast dat de klacht bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Beklaagde heeft klager niet geïnformeerd over de beslissing van 3 april 2024 van de IND om de asielaanvraag van klager niet in behandeling te nemen.
2. Beklaagde heeft verzuimd beroep in te stellen tegen de beslissing van 3 april 2024 om de asielaanvraag van klager niet in behandeling te nemen.
3. Beklaagde heeft niet gereageerd op diverse verzoeken om contact op te nemen met VWN over de gang van zaken met betrekking tot de asielaanvraag van klager.

Ad 1

Beklaagde heeft ter zitting aangegeven zich niet te kunnen herinneren of zij klager heeft geïnformeerd over de beslissing van 3 april 2024. Ook heeft zij geen correspondentie kunnen overleggen waarmee wordt bevestigd dat zij klager wel heeft ingelicht over de beslissing van 3 april 2024. De KRAV acht het dan ook aannemelijk dat beklagde klager niet heeft geïnformeerd.

Ad 2

Vaststaat dat beklagde geen beroep heeft ingesteld tegen de beslissing van 3 april 2024. Beklaagde heeft hiervoor als verklaring aangegeven dat de beroepstermijn reeds was verstreken op het moment dat zij via het portaal van de IND op 15 april 2024 kennis nam van de beslissing van 3 april 2024. Beklaagde heeft aangegeven dat zij de beslissing niet op 3 april 2024 per fax had ontvangen, zoals is aangegeven in de beslissing. Juist deze omstandigheid maakt dat het op de weg van beklagde had gelegen om, ondanks dat de termijn reeds was verstreken, zo snel mogelijk wel beroep in te stellen. Ook had van beklagde mogen worden verwacht dat zij de gang van zaken had besproken met klager.

Ad 3)

Vaststaat dat beklagde niet heeft gereageerd op de verzoeken om contact met VWN op te nemen over de asielaanvraag van klager. Dit had wel van beklagde mogen worden verwacht vanaf 11 april 2024. Immers toen is reeds aangegeven door VWN dat er een beslissing was genomen op de asielaanvraag van klager en dat klager in beroep wilde gaan. Van beklagde had mogen worden verwacht dat zij hier direct op zou reageren nu zij zelf niet op de hoogte was van de omstandigheid dat er een beslissing was genomen op de asielaanvraag van klager.

De rechtsbijstand van klager voldoet daarmee niet aan de navolgende minimumnormen aangaande de communicatie en de kantoororganisatie (pagina 274 leidraad):

- De advocaat informeert zijn cliënt zo snel als redelijkerwijs mogelijk over in de zaak ontvangen berichten, beslissingen en uitspraken en de gevolgen daarvan. Hij biedt zijn cliënt de mogelijkheid daarover met hem te spreken.

- De advocaat staat zijn cliënt in juridisch-inhoudelijke kwesties persoonlijk te woord.
- De advocaat bevestigt gemaakte afspraken schriftelijk aan zijn cliënt.
- Het kantoor heeft duidelijke afspraken over de behandeling van post, fax en e-mail, in het bijzonder over urgente en belangrijke post en termijnen.
- De advocaat zorgt voor een systeem van waarneming bij ziekte of andere afwezigheid.

De rechtsbijstand van klager voldoet ook niet aan de navolgende minimumnormen uit het Maatregelbeleid:

a.4 De cliënt dient steeds op zo kort mogelijke termijn geïnformeerd te worden over de door de rechtsbijstandverlener in de zaak ontvangen berichten, uitspraken en beslissingen.

b.1 De kantoororganisatie dient ingericht te zijn op en te garanderen dat termijnen in acht worden genomen.

Uit het voorgaande volgt dat de klacht gegrond is.

Maatregel

In het Maatregelbeleid heeft de Raad criteria opgenomen voor het opleggen van een maatregel in het geval er sprake is van een gegronde klacht. Hierbij is relevant of er sprake is van laakbare incidentele of structurele gedraging en of er ernstige schade is voor de klager.

De KRAV is van oordeel dat klager ernstig is geschaad. Door het verzuim van beklaagde is klager de kans ontnomen om de zaak inhoudelijk te laten beoordelen door een rechter.

De KRAV heeft gelet op de verklaringen van beklaagde ter zitting tevens aanleiding om aan te nemen dat er sprake is van een structureel laakbare gedragingen.

In het voordeel van beklaagde spreekt dat zij inziet dat er verbetering nodig is en dat zij in oktober haar praktijk op orde wil stellen met behulp van een externe adviseur. De KRAV acht daarom de maatregel van een waarschuwing met de mededeling dat bij herhaling uitsluiting (in enigerlei vorm) kan worden overwogen, gepast.

Het advies is overgenomen door de Raad.

Klacht 4

Onderdeel 1

Niet in het geding is dat beklaagde heeft verzuimd om een zienswijze in te dienen tegen het voornemen van de IND om de asielaanvraag van klager af te wijzen. Hoewel de KRAV begrip heeft voor de trieste persoonlijke omstandigheden van beklaagde, is zij van mening dat beklaagde voor vervanging had moeten zorg dragen. Zij had de kantoororganisatie c.q. de rechtsbijstandspraktijk zodanig moeten inrichten dat gegarandeerd is dat termijnen in acht worden genomen, zoals vermeld in de minimumnorm ad b.1 van het Maatregelbeleid. De klacht is dan ook reeds hiermee gegrond.

Onderdeel 2

De KRAV constateert dat de verklaringen van klager en beklaagde over de duur van het gesprek op 27 mei 2024 verschillen. Klager zegt dat het gesprek een half uur heeft geduurd. Beklaagde weersprekt dit en wijst op de declaratie van de bij het gesprek

aanwezige tolk, waaruit zou moeten blijken dat het gesprek anderhalf uur heeft geduurd.

De exacte duur van het gesprek kan niet worden vastgesteld. Ook kan uit alleen de duur van het gesprek niet worden afgeleid of er al dan niet voldaan wordt aan de voornoemde minimumnormen. De KRAV kan niet vaststellen of de klacht op dit onderdeel van de klacht gegrond is.

Onderdeel 3

Klager vindt dat hij onvoldoende actief is geïnformeerd over het verloop van zijn asielprocedure door beklaagde. Kennelijk kwam hij via mijn IND zeer snel op de hoogte van relevante ontwikkelingen, waarna hij contact zocht met beklaagde om zich te laten informeren. De KRAV is van oordeel dat beklaagde niet tekort is geschoten in haar reactie op deze verzoeken om contact en informatie van klager. Het is op zich niet ongebruikelijk dat er enkele dagen ligt tussen de ontvangst van een bericht en het doorzenden daarvan.

Maatregel

De KRAV is van oordeel dat klager in zijn belangen ernstig is geschaad doordat beklaagde heeft verzuimd om een zienswijze in te dienen tegen het voornemen van de IND om zijn asielaanvraag af te wijzen.

De KRAV ziet tevens aanleiding om aan te nemen dat er sprake is van een structureel laakbare gedraging. De KRAV wijst hierbij op een klacht van 10 november 2022 waarbij beklaagde heeft verzuimd om beroep in te stellen. In zijn besluit van 29 maart 2023 heeft de Raad deze klacht gegrond verklaard en de maatregel opgelegd van een waarschuwing met de mededeling dat bij herhaling uitsluiting - in enigerlei vorm - kan worden overwogen.

Ook wijst de KRAV op de klacht van 26 december 2023 over het niet tijdig indienen van een beroep en verzoek om een voorlopige voorziening. In zijn besluit van 25 juli 2024 heeft de Raad aan beklaagde een maatregel opgelegd, waarbij zij van 1 augustus 2024 tot 31 januari 2025 voorwaardelijk is uitgesloten voor het verrichten rechtsbijstand in asielzaken.

Nu het onderwerp waarop de onderhavige klacht gegrond wordt verklaard in het verlengde ligt van het onderwerp van de twee eerdere gegronde klachten, is de KRAV van oordeel dat er sprake is van een structurele en laakbare gedraging met ernstige gevolgen voor klager. Met inachtneming van de omstandigheid dat beklaagde heeft aangegeven op korte termijn haar praktijk te gaan beëindigen, is een structurele verbetering op korte termijn niet te verwachten en adviseert de KRAV om beklaagde met onmiddellijke ingang uit te sluiten voor het verrichten van rechtsbijstand in asielzaken.

Ambtshalve onderzoek mr.

De KRAV heeft op 30 januari 2023 een ambtshalve onderzoek gedaan op het kantoor van mr. naar de kwaliteit van de door hem verleende rechtsbijstand. Aanleiding hiervoor waren de bevindingen van de KRAV opgedaan tijdens de behandeling van twee tegen mr. ingediende klachten. De bevindingen van het onderzoek zijn op 26 juni 2023 met mr. besproken. De uitkomst is dat mr. mede op zijn eigen verzoek, momenteel begeleid wordt door een door hem zelf aangezochte begeleider.

Het begeleidingstraject zal gericht moeten zijn op de volgende leerdoelen:

- het schrijven van zienswijzen, beroepsgronden en hoger beroepsgronden;
- het maken van een juridische vertaalslag van de feiten, wet- en regelgeving en de toepassing hiervan naar een conclusie;
- het actualiseren van de theoretische kennis;
- het gebruik van landeninformatie.

De KRAV verbindt aan het begeleidingstraject de volgende voorwaarden:

- De hiervoor genoemde leerdoelen worden door de begeleider samen met een advocaat-lid van de KRAV uitgewerkt tot een begeleidingsplan.
- U laat zich gedurende een half jaar, op eigen kosten, intensief begeleiden op de genoemde leerdoelen.
- U behandelt in de begeleidingsperiode minimaal 10 asielzaken, waarvan minimaal 5 zaken een substantiële omvang en inhoud hebben.
- De begeleider bepaalt op welke wijze de begeleiding plaatsvindt. De begeleiding dient frequent plaats te vinden en intensief te zijn.
- Na afloop van de begeleiding rapporteert de begeleider aan de KRAV.
- Over circa negen maanden na start van de begeleiding zal de KRAV een opnieuw een ambtshalve onderzoek doen bij u op kantoor.

Update: het begeleidingstraject loopt nog tot en met het eerste kwartaal van 2025. In verband met de medische omstandigheden van de begeleider is verzocht om een langere periode.

Overige activiteiten

Een afvaardiging van de KRAV heeft op 29 februari 2024 de landelijke vergadering van de CIT's bijgewoond. Daar is een toelichting gegeven op voor welke zaken men bij de KRAV terecht kan. Ook is gewezen op de mogelijkheid om de IND te benaderen bij een gegronde klacht.

Een lid van de KRAV is betrokken bij de totstandkoming van de Best Practices Leidraad voor Asieladvocaten die in juli 2024 zijn gepubliceerd. De vicevoorzitter van de KRAV is betrokken geweest als meelezer. De leidraad is op 21 oktober 2024 besproken in een gezamenlijke bijeenkomst van leden van de KRAV en de CIT.